

FOTO: DICK NORD

VETENSKAPS- FESTIVAL

Kulturhuset i Ytterjärna
Måndagen den 26 juni – Fredag 30 juni 2006

Forskningen och forskningens resultat påverkar oss alla på ett djupgående sätt. Vi kan märka ett stegrat behov och ett ökat intresse för forskningsfrågor och vetenskaplig litteratur har blivit allt mer populär. Samtidigt är det bara några procent av forskningen som finansieras som förutsättningslös grundforskning. Merparten av forskningen är uppdragsfinansierad där nya läkemedel, nya bekämpningsmedel osv förväntas ge ekonomisk avkastning. En av forskningens konsekvenser är den moderna människobilden och den etik som hör ihop med denna. Människobilden formas i hög grad av vår syn på den levande organismen och på förhållandet mellan naturen och människan. Här spelar synen på djurens och människans fysiska evolution en stor roll. Inom detta område finns två nyckelfrågor: 1) Den anpassning till miljön vi faktiskt kan observera i evolutionen – äger den (bara) rum på just det sätt neodarwinismen beskriver? 2) Finns det utöver denna anpassning också andra faktorer som spelar en roll för evolutionen? Det är ju inte orimligt att föreställa sig att vi hittills kanske bara har upptäckt en liten del av naturen och dess utvecklingsfaktorer. Vi kan kanske även i framtiden räkna med paradigmskiften när vi konfronterats med tillräckligt många nya fakta.

Vetenskapsfestivalen är öppen för alla med intresse för den biologiska forskningen, studerande, lärare, forskare och alla andra med kunskapstörst!

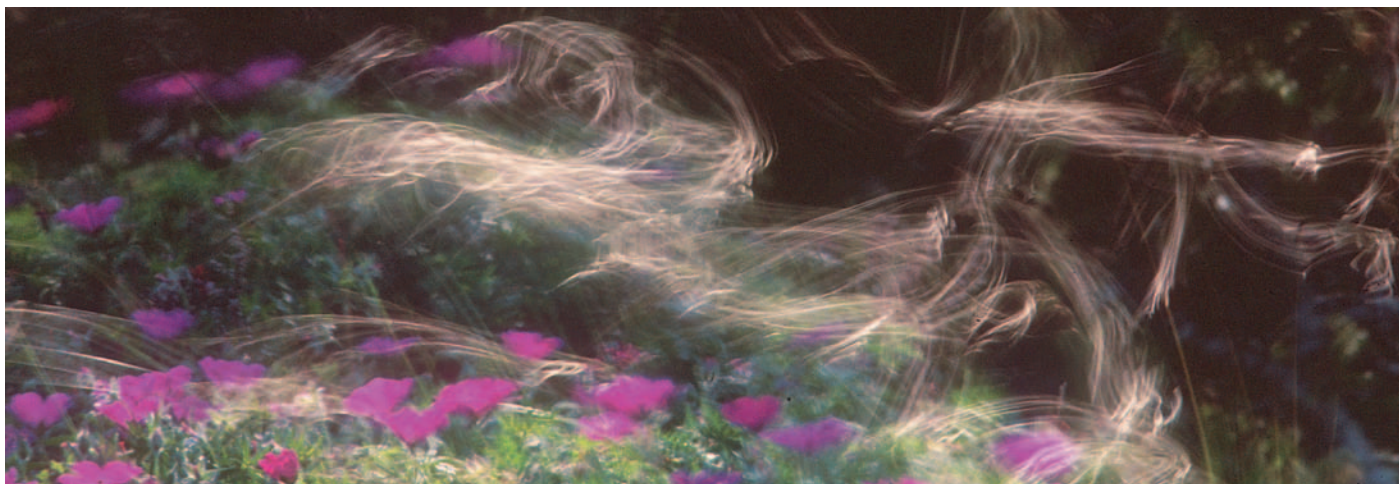

FOTO: DICK NORD

Darwinism – Intelligent Design – Den levande typen Olika synpunkter på evolutionen och på vad som styr organismen

Darwinismen var under lång tid inte accepterad. Idag är Darwinismen "mainstream" i den bemärkelsen, att för de flesta biologiskt skolade är (neo)darwinism och evolution samma sak. Den som vänder sig emot darwinismen skulle så per definition också vända sig emot evolutionen som sådan. Detta blev helt tydligt i den konflikt som blossade upp framför allt i USA mot de bokstavstroget bibeltrogna "kreationister", som hävdade att världen, allt liv och alla arter skapades en gång för alla på sju dagar. Vad ligger bakom darwinismens vetenskapliga framgång?

Nu har ytterligare en riktning dykt upp, "Intelligent Design", ID. Darwinisterna anser att de är kreatio- nister i tunn vetenskaplig förklädning, för att bättre gå hem hos en mer vetenskapligt orienterad allmän- het. Det finns dock företrädare för ID som inte avvisar all evolution, d v s utvecklingen av nya former under historiens gång. Det som är mest problematiskt för darwinisterna – därför att ID ifrågasätter grundvalarna för det nuvarande forskningsparadigmet – är när man pekar på att det måste finnas en intention i utvecklingen. ID menar att bara de små stegen (t ex gradvis övergång till en ny färg på fjäder- dräkten) kan förklaras med anpassning till miljön. Helt ny design, som t ex ögat, fågelvingen eller den levande cellen, måste enligt ID ha kommit till stånd genom en språngvis utveckling, då det skulle vara svårt att peka på en funktionalitet hos övergångsformerna. Men stämmer detta att övergångsformerna saknar funktionalitet och är det överhuvudtaget möjligt att särskilja fenomen som är designade från fenomen som inte är det?

Slutligen finns en tredje riktning som kallas den Idealistiskt-fenomenologiska. Historiskt sett återfinns denna riktning i en forskningsansats hos Goethe. Utgångspunkten är allt levandes släktskap. Släktskapet gäller alla livets uttrycksformer, också vår bildskapande förmåga – och vår iakttagelse av denna – är ett uttryck för detta liv. Det handlar om en inneboende formkraft i allt liv. Denna formkraft skulle också vara den som visar sig i vårt tänkande i allmänhet och i uppöandet av vår mentala bildgestaltande förmåga i synnerhet. De idealistiskt-fenomenologiska företrädarna tror också, i likhet med darwinisterna, på evolu- tionen. Här betonas att naturen är en samverkande helhet, och att evolutionens differentiering kan ses som en differentiering av denna helhet in i de olika organformerna. Men hur kan man fokusera på denna helhet i evolutionen och föra i bevis att den finns?

Intentionen med mötet är att skapa rum för att kunna orientera sig mellan dessa på många punkter vitt skilda uppfattningar. Vad är vetenskapligt fruktbart? Vad måste förkastas? Vad är outvecklat och hör måhända ett framtida paradigm till? För att undersöka detta har vi bjudit in framstående företrädare för olika tänkesätt. Vi tror också på värdet av kommunikation mellan olik tänkare – man kan alltid inspireras av hur andra tänker, om inte annat som exempel på hur man inte ska tänka...

Presentation av medverkande

Nils Uddenberg

Nils Uddenberg f. 1938 är professor och författare. Han är både docent i psykiatri vid med. fak. i Lund och i i Empirisk livsåskådningsforskning vid teol. fak. i Uppsala. Han disputerade år 1974 på en avhandling om psykosocial anpassning under graviditeten och tiden efter förlossningen och har varit lärare i medicinsk psykologi och etik vid Karolinska Institutet. Sedan mitten på 1980-talet har Nils särskilt ägnat sig åt forskning och författarskap i gränsområdet mellan de biologiska vetenskaperna och humaniora och teologi. År 2003 erhöll han Augustipriset i fackboksklassen för sin biographistoria *Idéer om livet*.

Trond Skaftnesmo

Trond Skaftnesmo f. 1959 är naturförvalter vid UMB (Universitetet for Miljø og Biovetenskap); Cand. Philol. med huvudämnet filosofi från UiO (Universitetet i Oslo). Han är författare till böckerna *Frihetens Biologi* (2000) och *Genparadigmets fall* (2005). Trond är daglig ledare vid Institutet för Steinerpedagogik i Oslo samt ämneslärare i biologi på gymnasienivå vid Steinerskolan i Haugesund. Hans intresseområden kretsar kring vetenskapsteori, embryologi, holistisk evolutionsförståelse; holistisk förståelse för relationen mellan organismen och dess gener.

Göran Rosenberg

Göran Rosenberg f. 1948 är journalist, författare, tv-reporter och dokumentärfilmare. Han har mottagit Stora journalistpriset, Publicistklubbens stora pris, Samfundet De nios essäpris, ett essäpris från Svenska Akademien och Gerhard Bonniers pris för kulturjournalistik. Han har också blivit belönad för ett flertal dokumentärfilmer. Göran Rosenberg har bl a skrivit böckerna *Det förlorade landet* (1996) och *Plikten, profiten och konsten att vara människa* (2003).

Ernst Michael Kranich

Ernst Michael Kranich f. 1929 har studerat naturvetenskap, biologi, kemi, geologi och paleontologi. Han har varit facklärare i naturvetenskapliga ämnen i Waldorfskolan i Rendsburg. Sedan 1962 är han lärare på Waldorfpedagogiska seminariet i Stuttgart.

Sverre Sjölander

Sverre Sjölander är professor i zoologi, särskilt etologi, vid Linköpings universitet. Han har arbetat med beteende hos fiskar och fåglar, i fält och experimentellt, och på senare år har han särskilt ägnat sig åt människans beteendebiologi, det som är typiskt för oss som art, vad vår kognition och vårt språk kan åstadkomma. Han är också verksam som populärvetenskaplig författare och föreläsare, och som översättare.

Jacob Wolf

Jacob Wolf f. 1952. Dr. teol. på avhandlingen *Den farvede verden – Goethes farvelære, Hans Lipps' fænomenologi og K.E. Løgstrups religionsfilosofi* (1990). Sedan 1995 har han arbetat som universitetslektor på avdelningen för systematisk teologi vid Köpenhamns universitet. Jacob har skrivit böckerna *Etikken og universet* (1997), *Den skjulte Gud* (2001) och *Rosens råb – Intelligent design i naturen, opgør med darwinismen* (2004). Den sistnämnda är en introduktion och tolkning av teorin om intelligent design.

Daniel Håkanson

Initiativtagare till mötet. Bankman. Intresserad av frågeställningarna, och av att ta del av föreläsarnas erfarenhet av dessa frågor.

Maria Birnbaum

Maria Birnbaum är eurytmist på Rudolf Steinerhögskolan. Hon har ägnat sig åt eurytmi sedan 1975 och har utbildat eurytmister sedan 1988. Maria har arbetat både i ensemble och med egna verk.

Roland Pöntinen

Den svenske pianisten Roland Pöntinen debuterade 1981 med Kungliga Filharmoniska Orkestern och har efter det framträtt tillsammans med de främsta orkestrarna i Europa, USA, Korea, Sydafrika, Australien och Nya Zeeland. Roland Pöntinen är en passionerad kammarmusiker och har spelat i ett otal konstellationer men mera regelbundet med violinisten Ulf Wallin, sopranen Barbara Hendricks och hans piano-duo kollega Love Derwinger.

Vetenskapsfestival

- ☐ Företag 3 500 kr inkl moms
- ☐ Privatperson 2 500 kr
- ☐ Studerande 1 500 kr

Mat

- ☐ Helpension (frukost, lunch, kvällsmat) 940 kr
- ☐ Endast lunch 400 kr
- ☐ Endast kvällsmat 300 kr
- Ev allergi

Boende

Vandrarhemsstandard A (Ormen Långe)

- ☐ Enkelrum inkl lakan & städ 1 770 kr
- ☐ Dubbelrum inkl lakan & städ 1 570 kr/person

Vandrarhemsstandard B (Terrakotten)

- ☐ Enkelrum inkl lakan & städ 1 370 kr
- ☐ Dubbelrum inkl lakan & städ 1 170 kr/person

	Måndag 26 juni	Tisdag 27 juni	Onsdag 28 juni	Torsdag 29 juni	Fredag 27 juni
8.00		Frukost	Frukost	Frukost	Frukost
9.00		Trond Skaftnesmo Vad styr organismen?	Trond Skaftnesmo Vad betyder evolutionen?	Nils Uddenberg Den moderna biologin och människans frihet	Tid till förfogande
10.00		Diskussion av inledningen	Diskussion av inledningen	Diskussion av inledningen	
10.30		Kaffepaus	Kaffepaus	Kaffepaus	Kaffepaus
11.00		Maria Birnbaum Rörelseövningar	Maria Birnbaum Rörelseövningar	Maria Birnbaum Rörelseövningar	Plenum 3 Daniel Håkanson Vetenskapsparadigm och samhälle
12.00		Lunch	Lunch	Lunch	Lunch
14.00		Ernst Michael Kranich Den levande typen och dess mångfaldiga manifestationer i djurens organism Några däggdjur I*	Ernst Michael Kranich Några däggdjur II*	Ernst Michael Kranich Några lägre ryggradsdjur*	
		* Föredragen hålls på tyska och översättes.			
15.00		Diskussion av inledningen	Diskussion av inledningen	Diskussion av inledningen	
15.30		Kaffepaus	Kaffepaus	Kaffepaus	
16.00	K116–18 Ankomst och registrering	Nils Uddenberg Arv, miljö och egenskaper	Sverre Sjölander Utvecklingstrycket och det naturliga urvalet	Jacob Wolf Vad är Intelligent Design?	
17.00		Diskussion av inledningen	Diskussion av inledningen	Diskussion av inledningen	
17.30		Paus	Paus	Paus	
18.00	Kvällsmat	Kvällsmat	Kvällsmat	Kvällsmat	
19.30	Välkomsthälsning och inledning till temat Nils Uddenberg Vad är evolutionen?	Plenum 1 Göran Rosenberg Vad styr organismen?	Roland Pöntinen Musik Debussy Prokofieff	Plenum 2 Daniel Håkanson Vad betyder evolutionen?	

Anmälan till Vetenskapsfestival 26/6–30/6 2006

FÖRETAG/INSTITUTION

NAMN

YRKE

ADRESS

POSTADRESS

TEL FAX

E-POST ANTAL PERSONER

För mer **info** kontakta Kulturhuset 08-554 302 00

Anmälan skickas **SENAST 31 maj** till:

Kulturhuset i Ytterjärna, PI 1800, 153 91 Järna eller faxas: 08-551 506 44